

TÍÐINDI

Sær svart út at yvirtaka eldraðkið á nýggjársinum

ELDRAÐKIÐ Fundur ímillum landsstýrið og kommunurnar í fyrradagin, hevur ikki sannført um, at tað ber til at yvirtaka eldraðkið á nýggjársinum

Áki Bertholdsen

Tað sær svart út fyri, at kommunurnar fara at yvirtaka eldraðkið á nýggjársinum, soleiðis sum landsstýrið ætlar.

Tað sigur Heðin Mortensen, formaður í Kommunusamskipan Føroya, KSF.

Mánadagin var annars stórfundur í landsstýrinum ímillum landsstýrið og KSF um ætlanina at leggja eldraðkið undir kommunurnar á nýggjársinum.

Á fundinum vóru landsstýrisfólkini í innlendismálum, figgjarmálum og almannamálum øðrumegin og borgarstjórnarnar í øllum teimum nýggju limakommununum í KSF, hinumegin.

Ikki sannførdur

Men fundurin hevur ikki sannført formannin í KSF, um, at ein yvirtøka er komin nærri nú, enn hon var fyri fundin.

Tað eru nøkur viðurskipti, kommunurnar hava kravt, verða útgreinað áðrenn kommunurnar yvirhøvur vilja yvirtaka eldraðkið.

Ein avgerðandi spurningur er, at skulu kommunurnar yvirtaka eldraðkið, tilskila tær sær eisini rætt til at gera av, hvussu økið skal skipast og, hvussu bygnaðurin skal vera.

- Tískil hava vit gjørt greitt, at vit yvirtaka ikki eldraðkið við tí bygnaði, sum er í dag, tí vit vilja fáa rætt til at skipa økið, sum vit halda vera best hóskandi.

Eitt annað stórmál, sum semja ikki er um, er, hvussu nógvur peningur skal fylgja við frá landinum til kommununurnar fyri at yvirtaka eldraðkið.

Landsstýrið hevur víst á, at uphæddin skal vera góðar 300 milliónir um árið, men kommunurnar hava tvíhildið um, at tað er einar 100 milliónir ov lítið.

- Vit hava gjørt greitt, at

vit vilja ikki yvirtaka eitt niðurpínt eldraðkið. Skulu vit yvirtaka økið, skal endamálið vera at menna tað, sigur Heðin Mortensen.

Tí verður tað rættiliga avgerðandi fyri eina yvirtøku, um landið og kommunurnar semjast um, hvussu nógvur peningur skal fylgja við frá landinum til kommunurnar, sigur formaðurin í KSF.

Neyðugt við eldralóg

Men fyri at kunna áseta tað upphæddina, er fyrst neyðugt, at vit fáa eina eldralóg, sum greitt ásetir eitt minstamark fyri, hvørjar tænastrur, vit skulu veita eldri, sigur Heðin Mortensen.

- Ikki fyrrenn vit vita tað, ber til at áseta upphæddina fyri, hvussu nógv kommunurnar skulu hava frá landinum fyri at yvirtaka økið, sigur Heðin Mortensen.

Sostatt er nógv arbeiddið eftir gera, samstundis sum at tíðin fer at stytast.

Tí heldur Heðin Morten-

sen, at útlitini fyri at tað eydnast at yvirtaka eldraðkið á nýggjársinum, eru smá.

Eldralógin skal smíðast viðgerast og samtykkjast í Løgtinginum og tað verður ikki einaferð í heyst í fyrsta lagi.

- Men hvussu skjótt politiska skipanin arbeiddi, verður so avgerðandi fyri, um eldraðkið verður yvirtikið á nýggjársinum, í juli næsta ár, ella ikki fyrrenn í 2015, sigur formaðurin í KSF.

IVASAMT

Arbeiddið er stórt og tíðin er lítil og tískil er ivasamt um kommunurnar fara at yvirtaka eldraðkið á nýggjársinum, sigur Heðin Mortensen, formaður í Kommunusamskipan Føroya, KSF

Internet við ballónum

Google vil nú geva internetatgongd til øll – við hjálp av ballónum

Tað var heldur loyndarfulla tøkniðeldin, Google X, sum fyri tveimum árum síðani fór undir verkætlanina, har endamálið var at geva heimins fátækastu og avbyrgdu økjum internetgongd. Hetta við at gera hotspots umvegis ballónir.

Flestu hugskotini, sum Google X kemur við, verða vend í hurðini, longu áðrenn tey koma á borðið. Google X snýr seg um at taka garvill hugskot, sum ofta eru hugsað í science-fiction umhvørvinum og kanna,

um hesi kunnu gerast til veruleika. Og um so er – hvussu tey kunnu gerast til veruleika. Og aloftast verða verkætlanirnar síðani lagdar til viks, júst tí tær eru ov garvillar.

Men onkra tíð verður roynt at arbeida víðari við hugskotinum. Men tey flestu munnu nú halda, at hetta við internetberandi ballónum, sum skulu geva øllum heiminum møguleika at lesa tíðindi, samskifta online og hyggja eftir býttisligum youtube-kyk-

myndum, ikki er eitt teirra. Ballónirnar eru ikki heilt stöðufastar við skiftandi ættum og uppdrift, og flestu heliumsballónir, sum verða sendar til himmals, detta eisini niður aftur fyrr ella seinni.

Rich DeVault, sum er partur av verkætlanini, hevði tó funnið eina møguleiga loysn, sum eitur "sjálvstíllandi uppdrift". Tað snýr seg um at stýra ballónum, so tær finna luftstreymar, ið hava røttu ættina. Og Google hevur nýtt sera

nógvar dátur í royndunum at finna útav, hvussu luftin í stratosferuni flytur seg.

Síðani hevur Google X arbeitt nógv við hugskotinum. Eitt nú hava teir samstarvað við Raven AeroStar, sum framleiðir veðurballónir fyri NASA, og sum eisini framleiddi ballónina, sum lyfti Felix Baumgartner upp í stratosferuna, tá hann í oktober mánaði í fjør setti heimsmet tá um frítt fall ræður.

Í Ný Sælandi eru royndir gjørdar við at senda ballónir

yvir bygt øki, og á henda hátt geva íbúgum internet, og umvegis ein Android-teldir hava granskararnir fylgt við ballóini, greinað veurdátur og stýrt ballóini til júst røttu hæddina.

Ballónirnar koma heilt upp í 20.000 metra hædd. Hetta er tvífalt so høgt uppi sum ferðafólkafløgfar flúgva, og her er eisini friður av veðri og turbolensi. Higartil

hava tvey húsarhald verið partur av royndarverkætlanini, og bæði hava havt internet.

Tað er tó framvegis langur veugur, áðrenn tøkni veruliga kann seljast almenninginum, men fleiri eru á einum máli um, at hetta veruliga er verkætlanin, ið kann geva øllum heiminum atgongd til internet.